



LA ESQUELLA
de la **TORRATXA**

PERIÓDIC SATÍRIC,
HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT I LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l'isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.



JOAN GOULA.

Gran capità de la tropa
musical, sense disputa
es la primera batuta
d'Espanya y potser d'Europa.
Actiu, de mirada llesta
y memoria sorprendent,
ab lo seu geni potent
fa bona una mala orquesta.

¡LA RUA!

—Mira, Tuyas, tanca bé la porta y no obris á ningú, que aquestos días mentres la gent de sa casa es pèl carrer, los lladregots de carrer solen pujar per las casas...

¡Ah! Y si algú 'm demana, digas que no hi soch, que me n' he anat á la Rua á divertir-me.

¿Ho tens entès? *Corriente*: no deurè tardar gayre segurament... ¡Adios!... no t' adormis... passéjat per la cuyna...

Vamos, á veure qué dona de sí 'l Carnaval d'aquest any. Me sembla que 'ls bromistas han d'estar de vena, porque, vaja no poden queixarse. Ha caygut en Cánovas, s' ha inaugurat una era de llibertat ben entesa, ha plogut... en fi, tot pinta bastant bè...

¿Cap á la Rambla? Endavant: alló es lo pot de la confitura; lo que no 's veu allí, no 's veu en lloch...

¡Mira! Quanta generació s' hi aboca! Sembla talment que hajan proclamat la dallonsas.

¡Ey! ¿vol fè 'l favor de deixarme passar? ¡Qué nò!... ¿Qué tè aquest tros d' acera llogat? Anem, no sigui criatura: hi está més embabiecat que si ara acabès de fer la primera comunió... Sembla mentida que un ganàpia aixís, estigui mirant la Rua ab aquest deliri...

¡Bravo! Ja hem saltat la barrera. ¡Mare de Dèu! ¿cóm está aquesta Rambla! ¿Vaig amunt ó avall? ¡Ca, ca! Avall com l' aygua...

Tè, mira aquell ximple: á dalt d' un burro, que apenas lo pot arrossegar, s' entretè sembrant blat de moro sense solta ni volta... Vés si no valdria més que criés una gallina...

¡Home, fassi 'l favor de no apretar d' aquest modo, que ja hi será á temps! ¡Ah! ¿va depressa? Donchs dongui la volta pèl cantó del Parque y ningú li farà nosa. Está privat avuy anar depressa pèl mitj de la Rambla. ¡Aném, vaja! 'L poca solta será vosté...

¡Calla! ¿qué son aquestas que van tant repapadas en aquesta carretel-la? Deuen ser unas grans senyorassas, porque no van disfressadas y portan uns trajes que ya ya... ¡Bo! ¡quina fran-

quesa! Aquell xitxarel-lo las saluda ballant... ¿quin nom las hi crida? ¿Africa? Aixó no es nom de dona... ¡Oh! Ara ho veig: no ho son pas de donas... ¡si son unas...! ¡Bah! Girém full...

¿Ja tornem á empenye?... ¿Qué diu, senyora? Ja veurá, jo no hi tinch cap culpa, si aquesta criatura s' ofega; s' estés á caseta jugant á cou-dinar, no la trepitjarian... Jo quan era petit no hi venia á veure la Rua... ¡Ah! ¿vosté vol qu' ell hi vingui? Conformes, pero prengui paciència... ¡Senyora jo no m' hi allargat tant! Y en fi, que tanta retórica! si vol estar ab comoditat, enfilis á dalt d' un arbre...

¡Ves aquesta dona ab quinas xeringas me venia! ¡Potser si qu' encara m' hauria fet pagar la criatura per novet! Un esquit de persona qu' encara no val un céntim, d' aixó menut que ara corra!

Tira, tira avall...

Ara si que m' han atrapat: si sè que m' havian d' esbrincar no 'm moch de casa... Máscara, no 't coneix ni ganas... ¡Ah! ¿tú si que 'm coneixes? ¿qui? ¿jo 'm dich Albert? Avants me 'n deya, pero desde any nou, m' hi cambiat lo nom y 'l pèl de la cara... Vaja, si 't posas á dir indecencias, crido un municipal y 't faig ficar al carretó... ¡No, home, nó: no 't coneix! ¡Ah! ¿ets de las Corts?... ¡Vet' aquí porque ets tant cotxino!

¡Eh! Ja me l' he espolsat de sobre; ab aquestos desventurats s' ha de fer aixís. ó no tornarlos resposta ó etzibarlos una paraula ben gruixuda.

¿Qu' es aquest esbalot? ¡Dimontri! Una conductora carregada de bromistas que apedregan á la gent... Pero ¿qu' es aixó que tiran? ¿Taronjas? Vaja, ab lo temps encara confio veure tirar sabatots...

¡Ah! mira aquell brutu! ¡Ha clavat una taronja á la cara d' aquella senyoreta del vestit blanc ab floretas blavas del balcó del dentista! ¡Oh! Y sembla que l' ha tocada de un ull... ¡Pobra noyal! ¡Tant contenta que deu haver sortit de casa, pensantse que á la Rua potser hi arregaría un promès, y 'l que hi ha arreglat es un ull de vellut! ¡No sè perquè los comportan aquestas besties!

¡Ayre! Aquest jove si que s' ha sapigut disfressar bé. ¡Ves si qualsevol no 'l pendria per una senyoreta! No, no; hi ha homes que ben vestits semblan talment donas. ¡Vaj! per las donas que, per més que s' enfloquin, sempre semblan homes!

Tè... verbi gracia aquella: ab la mica de bigotet y aquella fesomia tant esquerra, podria ferse passar per home... ¡Ay ay! ¡Si ho és! ¡Es clar! ¡no porta pas las orellas foradadas! Vaja, aixó si que ha sigut engany per partida doble.

¡Ca, en días aixís un no 's pot fiar de las apariencias! Si vingués algú á portarme 'l compte, no li voldria pagar, porque tindria pò que no s' hagués disfressat d' acreeador meu.

¡Cóm va desanimantse aixó! Los cotxes desfilan, los mascarons s' escampan, la *russia* torna á la casa gran. Un carro plé de carboners... un infelís cubert de pastanagas—que no ho son tant com ell... un gamarús vestit de pallasso, dos condes, guerreros, astrólechs, moros, pajesos, cuyners...

¡Bah, bah...! ¡Qué 'm tornin los quartos! Aném cap á casa y despedimnos per aquest any.

¡Ves de qué 'n diuhen la Rua!

Jo 'n diria la *Ruá*.

¡Ex!

A. MARCH.

¡SENSE CONTRACTA!

Densá que qualsevol *papioli* 's posa á representar comedias, los verdaders actors aném de *capa caída*.

Basta qu' un hagi surtit un parell de vegadas en algun teatre d' aficionados á desfer *El puñal del godo* ó *Flor de un día*. y que algun parent ó amich li digui que ho fa bé, per créure's ja á l' altura de las primeras notabilidades de l' escena.

Un ne coneix que tenia barberia á Reus, que com á barber, no hi havia qui fés las barbas ab tanta finura com ell; pero posat al teatro, feya uns *barbas*... que cada vegada que sortia se 'l rifavan de tal manera, que no hi havia per hont agafarlo.

Donchs ¿no 's cregué que podia dedicarse al art sublime de l' escena? Y l' avestru s' ho prengué tant per lo serio, que fins va vendres la barberia, anant á aumentar la gran massa de cómicis dolents que 'ns desacreditan.

De tot aixó, qui se 'n resent som nosaltres; los que més identificats estém ab l' art verdader, los que si avuy patim gana, formém la gloria del porvenir; los qu' estém predestinats á alzar de la postració en que avuy se troba 'l teatro espanyol, y jo, sense pecar d' inmodest, me considero designat á ser una gloria de l' escena...

Pero si, si, ja puch anar cantant, ¡com las cosas van tant bé!

Are mateix me trobo sense contracta. Sòrt que 'l diumenje passat vaig anar á Gracia per un *bolo* á defensar trenta rals, que ben administrats m' han durat tota la senmana, que sinó, ves de qué menjava.

¡Ay... quina debilitat!... ¡Son las cinch de la tarde y encare no ha entrat res dintre 'l meu individu, ni esperansa tinch de que pugui entrarhi res, á no ser que 'm menji las papeletas d' empenyo.

¡Empenyar!... si ja no 'm queda res; tot ho tinch á *treure tacas*: la senmana passada vaig portarhi una *trusa*, dos *toneletes* y l' unica levita que tenia per las comedias de costums.

Jo prou compareixo tots los días tarde y nit al *rentador*, vull dir al Café de las Delicias, qu' es lo nostre mercat, per veure si 's presenta algún comissionat á contractar companyia; pero ¡cal tots los teatros de fora están ja assurtits.

Y quan penso que vaig despreciar una contracta per Mataró, un' altra per Igualada y un' altra per Sabadell, todas ab molt bonas condiciones; y tot per acceptarne una al Clot, no més porque hi venia de *dama* una que havia sigut la mèva xicota.

¡Malehidas faldillas! D' aquí 'm vè la desgracia.

Ella portava 'l seu marit qu' era 'l *barba* de la companyia; un home que no tenia altre mèrit que la veuharra. Figúrinse que un dia fent lo *Comendador del Tenorio*, á la sortida del quart acte que diu:—*¿A donde está ese traidor?*—ho digué ab tal forsa, que ab l' estemitut no més, apagá tres quinqués de la bateria, va volcar un candelero que hi havia sobre una taula, y ab una mica més, fa caure d' espalllas al mateix *Tenorio*. ¡Sòrt qu' era un teatro nou que resistí aquell bram, que si no, prou hi havia un cataclisme qu' hauria deixat tristos recorts en la població!

Tornant á lo que deyam, vaig contractarme com á *galan*, no més per la cara d' ella, quan veus aquí que inaugurém la temporada 'l día de Totsants ab lo *Tenorio*. L' obra anava marxant, la veritat, més malament que bé; 'l públich havia demostrat

mès de un cop son desagrado, si no á cops de patatas, qu' era lo que 'ns mereixiam (faig justícia) ¡ab unas xiuladas! capassas, no diré de fer tornar sòrt á qualsevol, sinó de fer recobrar l' oïdo á un sòrt. Pero la catástrofe vingué al quart acte. L' escena de amor, aquellas celebradas décimas que recita *Don Juan*, alló de

«¡Ah! ¿no es verdad ángel de amor
que en esta apartada orilla...»

vaig comensarho ab un foch capàs d' animar á las estatuas que hi á l' entrada del Parch. Ja havia arribat á l' última décima; l' alé d' ella y 'l mèu se confonían en un sol, tan acostadas teníam nostras bocas; nostres esperjts s' havian transportat á la vida real, en los temps en que nostre amor era mès ardent; lo públich escoltava ab aquell religiós silenci qu' es precursor de un gran aplauso, quan... veig davant mèu una cortina que 's separa, presentantse'm dos ulls encesos com dos brassas de foch, que 'm miravan com si 'm volguessen aniquilar.

Vaig comprendre tot: lo marit d' ella, gèls, espiava nostras accions. Aixó 'm va descompondre; vaig perdre l' *oremus*, vaig dir tal embolich de paraulas en l' última décima, que ni jo, ni ella, ni 'l públich, ni ningú crech que n' arribessin á treure l' aygua clara.

Aquí comensá 'l terrabastall. Las orellas encare 'm brunzen avuy dia. ¡Quins crits! ¡quins xiulets!.. Alló era una tempestat desfeta de trons y llamps; no hi faltava mès que la pedregada que vingué mès tart. Ella prou tirá endavant son parlament per conjurá 'l perill; pero ¡cá! Mès fácil hauria sigut aturá un desbordament de la riera de 'n Malla... Aquí caich, aquí m' aixeco, arribá als dos últims versos. En lo precís moment de dir:

«O arráncame el corazon
ó ámame, porque te adoro,»

quan anava á tirar-se als meus brassos... ¡plaf!... vè una patata que tocantme al ull dret, va estendre'm tan llarch com era.

Naturalment, faltant-li á n' ella l' apoyo mèu, caygué tambe; la pobra estava embarassada de cinch mesos, y del gran cop que doná, perdé 'ls sentits quedant desmayada en terra.

Aquí s' acabá la funció. Després, sense dar-me compte de lo que havia passat, vaig trobar-me corrent com un esperit en direcció á Barcelona. Al arribar á casa... ¡Déu!... ¡m' adono qu' encare anava vestit de *Tenorio*!

En fi, ja está passat: ¡tot sia per amor al art! Lo camí de la gloria está sembrat d' espinas y entrebanchs; veig que fa de molt mal passar: al menos hi hagués algun hostal per matar la gana... ¡aah! ¡quín badall!... no puch pensar en la gana; 'm fa 'l mateix efecte que 'l Vermout; fa tenir-me'n mès.

Qué hi farém; diu que Cervantes lo dia que va acabá 'l *Quijote* no va sopar; tampoch soparé jo avuy... ¡aah!.. ¡quina debilitat!.. ¡quín hivern se 'm espera!.. sense contracta... y després vè l' istiu que tots estém en vaga: ja ho diu lo ditxo, que al istiu

La butxaca, 'ls comedians
la tenen plena de mans.

RAMONET R.

À L' AUTORITAT SUPERIOR CARNAVALESCA. (1)

Memorial que li presentan,
sense abrigar segons fins,
nou ó déu barcelonins
qu' están molt bè... quan s' assentan.

Senyor: ja 'ns dispensaréu
l' atreviment que 'ns inspira:
quan un s' ofega, no mira
quina classe d' aygua béu.
Y en aquest país tant moll
de fanch y de picardía,
tothom se troba avuy dia
lo que 's diu ab l' aygua al coll.

Si senyó: estém tips y cuyts
d' aquests governants que corran,
que 'ns apuran y 'ns escorran,
fins á deixarnos tots vuyts.
A pesar de la prudencia,
no 'ls podém aguantar mès;
hem acabat los diners,
la virtut y la paciència.

Al que mana tot li escau,
y, per salvar la gasófia,
nos vè clavant cada bófia...
alló... que fa quedar blau.
Lo país bè prou s' esforça
en no creure 'l que li diuen;
los polítichs se 'ns enriuen
y 'ns ho fan creure per forsa.
Y es que aquestos estornells,
posats á xuclar, s' hi engrescan;
ja ho saben, ja, lo que 's pescan,
pero ho pescan tot per ells.

Cansats, pues, de donar voltas
prop dels governs que ara hi ha,
hem determinat probá
un govern de Carnestolts.
Per mal que ho fassi, 'ns acút
que, aconsellat per nosaltres,
no ho farà mès mal que 'ls altres
que fins ara havém tingut.

Ab un curtíssim relató
compréreu lo qu' heu de fè:
de moment lo que 'ns convé
es un govern bo y barato.
Sempre heu de dur las mans netas
y no llensar ni una engruna;
alló que 'us en costi una,
no 'ns en contéu dos pessetas.
Mirar que hi haji treballs
y 'l benestar que aixó implica,
olvidantvos una mica
dels toros y dels caballs.
Aprofitar bé 'ls recursos
y treure cargas molestas;
pochs *banquetes* pocas festas
y, sobre tot, poch discursos.
No fè empleats de per-riure
com ara, que hi ha infels
que cobra per cinch ó sis
y no sab llegir ni escriure.
Quan se fassin eleccions,
no comportar *tupinadas*,
ni admetre las culibadas
de burots y polissons.
Protegir ben bé 'l comers
y evitar que 'l nostre nom
sigui escarnit per tothom
casi bé en tot l' univers.
Pa bo y que no sigui car,
ví baratet y sense ayga,
justícia y cayga 'l que cayga
y Espanya será la mar.

Aceptéu, gran Carnestolts,
que guanyaréu un bon pico,

(1) Aquesta poesia fou llegida en la funció que la societat *Carnaval* doná 'l dilluns últim en lo *Teatro de Novedades*.

y de pas daréu un mico
à tots aquests poca-soltas.
Lo que 'us dihem no es cap bolado;
vos ara ho reflexionéu
y si al fi 'us determinéu,
ja 'ns enviaréu un recado.

Entre tant aquí 'us presentan
sos homenatjes més fins,
aquestos barcelonins
qu' están molt bé .. quan s' assentan.

G. GUMÀ.



Poca cosa de nou. En cambi molts preparatius.
Al Liceo havian de comensar ahir los grans
concerts en que se sentirá música escullida de
David, *Berlios*, *Gounod* y altres; pero no pessas
sueltas, sinó grans composicions, que á pesar de
que s' executan en totas las capitals d' Europa,
aquí nos las havíam sentidas encare. Es una gran
idea que agraphiran tots los filarmónichs de debó.

.. Al *Principal* la companyia del *Teatro de la Comedia* de Madrid: ó siga la simpática *Tubau*
y 'l primer actor *Sr. Mata*. No tenim lo gust de
conéixer; pero té fama y 'ns diu qui l' ha vist qu'
es merescuda.

.. Fins lo *Circo* s' ha obert per emprendre
viatjes á Suissa. No hém tingut encare ocasió de
anarhi.

.. A *Novedats* ab lo drama *Mal pare!* han
trobat una mina. Cada dimecres y cada dissapte
ja se sab, de gent y de aplausos no 'n vulgan més.

.. Lo *Tivoli* ha obert de nou las sèvas portas,
ab la cara pintada de fresch. Lo teatro aixís
guanya en amplitud y capacitat. Funció de inau-
guració: *La Mascota*.

.. Total: que 's prepara una bona temporada
de quaresma.

N. N. N.

EPÍGRAMAS.

—Varen dirme, D. Marcial,
que 's féu fer trenta camisas
qu' en cada una hi ha precisas
onze varas de percal.

Si es aixís, han de ser carass
y aixó es casi mal-gastar.
—Y á vosté ¿quí 'l fa ficar
en camisas d' onze varas?

S. UST.

—Ja ho sabs qu' es mort, Serafi,
lo fill del senyor Feliu?
—Y de quin mal va morir?
—Segons un va dirme ahí
va morir... de viu en viu.

J. STARAMSA.

Va assistir á un ball de máscaras
en Peret, y está malalt,
y are diuhen los burletas
que 'l varen... enmascarar.

PEPET. D' ARBUJAS.



Després de Carnestoltas, la Quaresma.
L' home es just: lo Carnestoltas decau: la Qua-
resma també. Aixís tot se nivella.

O sino, prénguin per modelo 'l dimecres de
Cendra, en que la Iglesia celebra la festa de las
fúnebres recordansas.

¡Los devots bè'n fan d' esforços! Per conte-
nir á la gent que se 'n va al camp á fer la bro-
meta, organisan la professó de la *Bona Mort*.....
Pero la majoria del públich, agafa 'ls trastets
y á divertir-se.

Al públich li agrada més la professó de la *Bona Vida*.

Ja ha sortit un nou predicador dels tremendos.

Un predicador de aquells que 's presentan á la
Juventut católica y ab lo puny clos, de la primera
trompada que clavan á la taula, l' esquerdan, y
exclaman:

«¡No hi ha res més lícit que defensar la verda-
dera religió ab las armas á la mà!»

—¡Vivan los mozos cruos!



Are calculin no més que una cosa.

Passan de 300 las religions conegudas qu' exis-
teixen avuy día. Are bè: deixant apart á aquells
que las professan ab una mira interessada, qu'
en totas las religions hi ha negociants, es indup-
table que la majoria las segueixen per creure
cada hù verdadera la seva respectiva.

Donchs seguint los consells del pare capellá,
resultaría que al món no 'ns entendriam de tiros,
canonadas y bayonetassos.

¡Magnífica manera de prepararse per anarse 'n
á disfrutar l' eterna pau del paradís!



Lo predicador de la bullanga y la discordia s'
anomena Mossén Cararach.

Me sembla qu' en lo nom déu haverhi una pe-
tita equivocació.

Per lo vist, deu dirse: Mossén Catatrach!

En l' horrorós incendi que va declararse la nit
del diumenje al dilluns en un depósit de pacas de
cotó del carrer de Pallars, sort van tenir los
bomberos de l' aygua de la companyia del Besós.

¡Quína manera de rajar!

Vaja, no hi ha xorro més potent que 'l de aque-
lla companyia, que avuy per avuy es la que mil-
lor compleix los serveys municipals; la que té
una boca de *riego* á cada cent metros de canali-
sació..... y ab tot, son molts los obstacles que troba
en lo seu desarrollo.

L' altre día vaig trobar sota la porta de casa un
prospecte que comensava aixís:

Vuestra amiga

PEPA LUÍSA

se ha trasladado á la calle de etc., etc.

«Ofrece su gabinete á cuantas personas quie-
ran ver sus trabajos (¡Viva la Pepa!) en los cua-

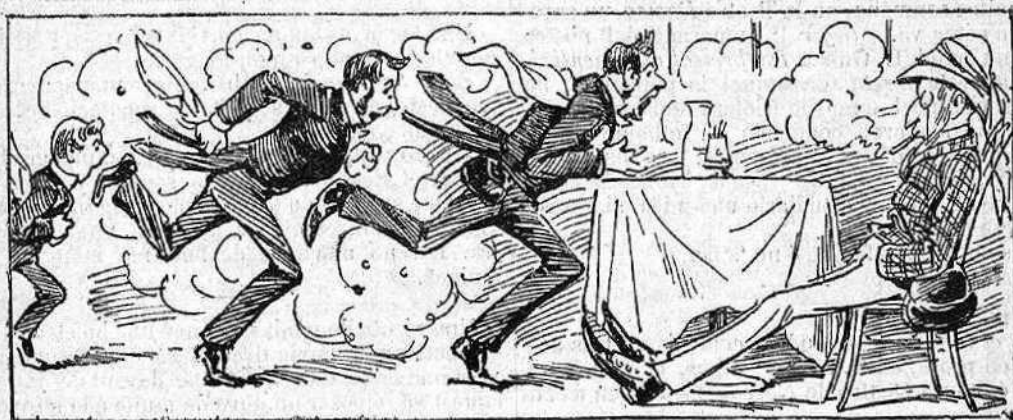
COSAS DE UN INGLÉS.



—¡Mossóoo!... ¿Qué no hi ha ningú en aquest restaurant?...



—¡Goddam! Veyám si aixís vindrán.



¡Voooy!... ¡Voooy!... ¡Voooy!...

les tiene especialidad en pronosticar, adivinar y dar noticias por importantes que sean á todas las personas, tanto ausentes como presentes, acertando su situación y porvenir, sin nada de magnetismo ni sonambulismo, empleando no más que el sistema de que se servía el célebre *Napoleón I*, y la muy reputada *Mlle. Lenormand*, de París.

»Para que esté al alcance de todas las personas es al módico precio de 2 y 4 reales.

»Nota.—No se admiten caballeros.»

¡Are sí que m' ha trompat!... Y jo que 'm creya que 'ls treballs de la Pepa

A un capellá de Palma de Mallorca qu' estava cansat de predicar contra 'ls que tenen la botiga oberta en dia de festa, va passarli, fa poch, lo següent cas.

Era un diumenje y havia d' estrenar sotana, y trobantse 'l sastre sense un fil de seda, tractá de comprarne; pero no pogué, porque todas las botigas estaban tancadas.

Passá recado al capellá donantli compte de lo que succehía y aquest acudí á un betas y fils dels

que s' havían compromés á tancar, y aquest li proporcioná tota la seda que necesitava.

Ja ho diu lo ditxo castellá:—«Una cosa es predicar y otra dar trigo.»

Tracta de fundarse á Barcelona un *Centro Musical*.

—¡Ja era hora! deya un filarmónich.

—¿Vol dir que será possible aquest Centro?

—¿Perqué no ha de ser possible? Lo que sobra á Barcelona son músichs.

—Conformes; pero lo que falta entre 'ls músichs es armonía.

¿Han anat algun cop á Sant Gayetano, en lo local ahont se troban instalats los jutjes municipals?

Donchs fixinse en las parets y veurán que todas traspuan.

Semblan condemnats á mort, qu' esperan la sentencia.

¡Quánta humitat!

L' altre dia 'm deya un particular:

—Ab un local com aquest la Justicia està perduda. Ja comensa á sentirse atacada de dolor reumàtic, y molt serà que aquesta primavera no tinga de anarse 'n á Caldas ó á la Garriga.

¡Vivan los toros!

A la plassa de Sevilla un banyut va atrapar á un banderillero y va causarli dos feridas graves. Després va dedicarse al ram de caballs y va fer desgracias.

Lo públich, entusiasmat, va manar que toqués la música en obsequi del toro.

Item més:

Després de la corrida, un home queya mort sobre un bassal de sanch en un dels carrers de la ciutat, un' altre entrava al hospital gravement ferit y á un tercer lo duyan á la presó ab una ferida leve.

Los tres havían renyit ¿sobre qué dirían? Sobre si 'l Chicorro es més bon torero que l' Espartero.

En un altre carrer va haverhi un' altra mort per identich motiu.

¡Olé!

L' altre senmana, en lo Teatro Romea, un apreciable actor va... *llegir* l' humorada del nostre estimat amic C. Gumá, *Del bressol al cementiri*.

Si aquesta obreta, de la qual lo públich n' ha devorat en poch temps la friolera de 25 mil exemplars, no fos prou coneguda de tothom, fariam certas indicacions al Sr. Fuentes: are 'ns limitarem á dirli que un' altra vegada, avants de llegir un treball, procuri estudiarlo una mica, si no vol posarse en ridícul.

Las cosas, ó 's fan bè ó no 's fan.

Obras que hi rebut:

No es tan fiero, aplaudida comedia en tres actes y en prosa, de D. Albert Llanas, estrenada ab gran éxit en lo teatro de *Novedats*.—Se ven á can Lopez.

... *Pluja d' istiu*, comedia en un acte y en vers, de D. Bonaventura Bassegoda, estrenada ab aplauso en lo teatro *Romea*.

Una de las corporacions que han reclamat al govern contra la Real Ordre que crida 50,000 homes á las armas, deduhint als que préviament s' hajan redimit, es lo *Foment de la producció espanyola*.

Que 'm permeti 'l Foment, aquesta vegada falta al seu títol.

Si senyors: hi falta desde 'l moment que s' oposa á una de las produccions més espanyolas.

Lo govern es un industrial com los demés que produheix diners, quintos... y disgustos.

Durant l' estada de D. Francisco á Madrit, va encarregar-se de l' arcaldia l' insigne Fontrodona.

—Pero es possible, D. Ignaci, que vosté, tant conservador, se prestí á ser tinent d' arcalde y en certs cassos arcalde primer de 'n Sagasta?

—Ja veurá, jo, quan ve 'l cas, m' ho tiro tot... á la panxa.

L' acaudalat banquer Sr. Arnús, segons diu un periódich, té l' idea laudable de crear un *Conservatori* musical en lo teatro *Líric*.

¡Y aixó que D. Evaristo no es conservador!

•••

En cambi, *conservadors* son la majoria de propietaris del *Liceo*, y 'l seu *Conservatori*, que hauria d' estar á l' altura dels primers d' Europa, no es en las sèvas mans més que una excusa per usufructuar aquella hermosa finca, qual solar los va ser cedit de franch; cobrar los lloguers de las botigas qu' en ella 's troban y sentir óperas barato, escanyant á las empresas y permetent que 's quedin los abonats á la lluna de Valencia.

¡Y aixó que 'ls va ser cedida tant ó més que perquè fessen un teatro, perquè establissen un gran Conservatori!

A un rector li preguntava un dia l' escolá:

—¿Sabria dirme, Sr. Rector, per qué 'ls Sant-Cristos duhen tots un rétol que diu INRI?

—¿Aixó no sabs? Es la marca de fábrica.



Uns tacanyos tenían convidats á casa, y 'l dinar que 'ls servían era molt magre.

Entre 'ls convidats s' hi contava una senyoreta, que destrossava sense pietat la reputació de totas las sèvas conegudas.

—Pero ¡valgam Déu! ¡y qu' es murmuradora aquesta Celestina! va dirli la senyora de la casa.

—Que s' hi ha de fer, respongué la interpelada. Bè haig d' entretenir las dents ab una cosa ó altra. Per no morirme de fam me menjo á las amigas.

Una xicota de génit va donar una bofetada á un subjecte que li havia tirat no sè quin requiebro.

L' individu ofés la va citar davant del jutje, y aquest va imposar un duro de multa á la minyona peguissera.

—¿Diu que una bofetada costa un duro?

—Si senyora.

—Donchs, tingui, cóbrisen dugas, digué donant una altra bofetada al jutje, y tirant dos duros sobre la taula.

Un senyor que viatjava en mula, passá per un poble de montanya, y desitjós de calcular si li quedava temps per esmorsar, va dirigir la següent pregunta á un pagés:

—Escoltéu, bon home, ¿hi ha rellotje á n' aquest poble?

—No senyor, rellotje no; pero tenim un' altra cosa millor.

—¿Qué teniu?

—Una orga molt bona. Vaji á l' iglesia y la sentirá.

Una criada á la seva mestressa, li recorda lo següent:

—¿No va dirme, senyora, que si 'm casava 'm dotaria ab mil ralets?

—En efecte, conta ab ells, desd' are.

—Donchs, miri. ¿Véu desde aquí 'l balcó á aquell jove, plantat á la cantonada? Es lo meu nuvi. D' aquí á tres mesos nos tè casats.

—¿Sabs Marieta que no t' alabo 'l gust? ¡Vaya un xicot més lleig!...

—Ay, ay. ¿Qué volia que triés per cinquanta duros?

Dos senyors, l' un lleig y vell. y jove y guapo l' altre, prenenen á una xicota molt caya de divuit anys.

Arribat lo moment en que aquesta tè d' elegir se decideix pèl vell, lo qual, com es de suposar, l' ompla de alegria.

Lo dia de la boda, al sortir de l' iglesia 'l nuvi afortunat li diu:

—Marieta, sigasme franca ¿qu' es lo que al elegir espòs te va inclinar á favor meu? ¿Per qué m' has escullit á mi?

—Jo t' ho diré; pero no has d' enfadarte.

—Dígaho, dígaho: no m' enfadaré.

—Donchs sápigas, que una gitana, al dirme un dia la bonaventura, va pronosticarme que seria casada dos cops. Aixís es que al nuvi jove me 'l reservo per quan tú 't moris.

Un alcalde de aquells que 's figuran que ningú del món pot enganyarlos, va rebre cert dia una circular del governador, demanantli datos sobre 'l clima de la població.

Y va respondre:

—De clima á n' aquest poble no n' hi ha, ni n' hi hagut may.

—Pero home, no digui disbarats, va observarli 'l secretari.

—Deixis de rahons. Si li deya que tenim clima, encare serian capassos de posarnos'hi una contribució.



A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.^a—Co-ral.
2. Id. 2.^a—Ta-ri-fa.
3. SINONIMIA.—Cuyta.
4. MUDANSA.—Sol-Som-Son-Sor-Sou-Sot.
5. CONVERSA.—Armari.
6. ROMBO.—

R O S
R O S A S
R O S A L I A
S A L A S
S I S
A

7. TRENCA-CLOSCAS.—Salarú.
8. GEROFLÍCH.—Per magranas lo magraner.



XARADAS.

I.

Una planta veurás tú
en hu;
may dóna qui es codiciós
dos;
una carta es al revés
tres.

Si ab aixó 'l lector no hagués
la xarada endevinat,

nom de dona molt usat
es prima-segona-tres.

Sió.

II.

Una tres-hu quart-segona
vaig comprar á la Total
y ab tot y serne molt bona
no 'm va costar més que un ral

A. BOIX ZORRILLISTA.

MUDANSA.

—¿Sab qui está embrassada, Prat?

—¿Qui?

—La total.

—¿No m' enganya?

—Ca.

—¿Y vol dir per xó que á Espanya
total la tranquilitat?

J. STARAMSA.

ANAGRAMA.

A la tot de la Bisbal
vam trobarnos ab l' Arturo
y total no 'm volgué un duro
per jugar á la total.

S. UST.

CONVERSA.

—¿Sabs qu' es fora en Pep Savall?

—¿Es fora? ¿Quán ha marxat?

—Ja farà un mes aviat.

—Donchs encare 'm déu un gall.

—¿D' hont es fill?

—Sols te diré
que 'ls dos ho havém dit aquí.

—¿Y va marxar sol?

—No. ab qui
los dos ho havém dit també.

J. ASMARATS.

TRENCA-CLOSCAS.

LA SALA DEL TAPE MORT.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
lo nom de una comedia catalana.

A. BOFARULL, P.

ROMBO.



Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Se-
gona: las gallinas ne tenen.—Tercera: càrrer de Barce-
lona.—Quarta: nom d' home.—Quinta: objecte d' escrip-
tori.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

R. y T. PATILLASSAS.

GEROFLÍCH.

X
C D I
L I
C D
R I I

UN DE LA VALL DE ARÁN.

EL VOLAPÜCK

NOVÍSIMA GRAMÁTICA

DE LA

LENGUA MERCANTIL UNIVERSAL

por J. COSTE, intérprete traductor jurado.—Profesor
de varios idiomas.

Véndese á 4 reales, Librería de Lopez, Rambla del
Centro, 20, Barcelona y demás principales librerías.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

CARNAVAL Y QUARESMA.



Carnaval:—¡Qué poch que m' hi divertit!

Quaresma:—¡Y qué has de divertirte, tanasi! Ja veurás ara que vé el meu temps com m' aprofitaré dels llanuts.